

© Давиденко І.С.

УДК 618.3-09

ЗНАЙОМСТВОМ ПИШАЮСЯ І ВЧУСЯ (ДО ЮВІЛЕЮ ДОЦЕНТА АЛЕКСАНДРОВОЇ ЕЛЕОНОРИ МИКОЛАЇВНИ)

І.С.Давиденко

Кафедра патологічної анатомії та судової медицини (зав. – доц. І.С.Давиденко) Буковинської державної медичної академії

Доцент Александрова Е.М. за роботою

В одну з лютих зим шостого лютого, у середу, світ побачив людину, якій судилося йти великим шляхом, пізнавати бурхливі емоції, які разом із здібностями, що дісталися від батьків у спадок, сформували її як неповторну особистість. Настільки неповторну та яскраву, що нині з нею в Буковинській державній медичній академії безперечно асоціюється вся кафедра патологічної

анатомії. І тому, коли серед співробітників академії або колег з інших вищих навчальних закладів України кажеш: "Кафедра патологічної анатомії", зовсім не дивуєшся, коли негайно запитують: "А як там Елеонора Миколаївна?".

Елеонора Миколаївна (за татом "Зайцева", а за чоловіком "Александрова") й нині як завжди активна, готова в кожную секунду дати корисну

пораду, задає тон у різних заходах кафедри і не стомлюється вчити і вчити, ділитися душевним теплом і енергією.

Розпочинала свій шлях у медицині в далекому 1952 році, коли, вступаючи насправді до університету, випадково з подругами завітала до Чернівецького медичного інституту, де активно "виловлював" найкращих абітурієнтів тоді ще не ректор, але вже наперед дбаючий про кадри закладу, О.Д.Юхимець. Саме він загітував гарненьку безтурботну дівчинку до медінституту, керуючись, напевно, шостим відчуттям, що подарує нам непересічного педагога, науковця і клініциста, вихователя.

Студентські роки збігали бурхливо – вечори в "анатомці", театральна студія і акторські проби під проводом О.Д.Юхимця, науковий гурток під керівництвом М.П.Новікова, який залишив глибокий слід на все життя, лекції, від слухання яких була справжня насолода, і відмінні знання на практичних заняттях, які чомусь супроводжувалися безтурботним бешкетництвом групи, що врешті-решт призвело її у повному складі до кабінету ректора М.Б.Маньковського і завершилося розформуванням групи. Далі були жакливі події, які глибоко сколихнули душу молодій дівчині, в один рік – втрата рідного батька і смерть І.В.Сталіна. Але навчання тривало, а громадська робота захоплювала ще більше. Нарешті настав ще один визначний момент – розподіл на роботу, і ректор М.М.Ковальов запропонував педіатрію або терапію. Але не на цей шлях вказала доля. У той час енергійний доцент, а нині видатний вчений – академік АМН України Д.Д.Зербіно загітував Елеонору Миколаївну на кафедру патологічної анатомії. Далі Дмитро Деонісович, а також професори Н.М.Шінкерман і Г.О.Родіонов допомогли збагнути і на все життя закохатися у складну і безмежну науку "патологію". Серед перших студентів були знані тепер на Буковині і в Україні професори В.Ф.Мислицький, В.С.Прокопчук, Г.І.Ходоровський, О.І.Волошин, доценти Г.Д.Дейбук, В.О.Власов. З гордістю можу сказати, що з-поміж перших учнів Елеонори Миколаївни були й мої батьки, яким доля на своєму життєвому шляху дозволила спасти чимало людей, приречених за відсутності кваліфікованої медичної допомоги на смерть.

Кандидатська дисертація "Внутрішньоорганна лімфатична система щитоподібних залоз

непідвищеної ваги та зобнозмінених" писалася легко, бо наукова робота полюбилася, а от захищатися (1964 р.) було важко – незадовго до захисту народилася донька. За період роботи на кафедрі доцентом Е.М.Александровою плідно розвивалися різноманітні наукові напрямки: морфологічні дослідження зобнозмінених щитоподібних залоз на Буковині, патологія лімфатичної системи ендокринних органів у клініці та експерименті, морфологічні і статистичні аспекти перинатальної та акушерської патології в буковинському регіоні, порівняльна патологічна анатомія ревматичних хвороб, морфологічні особливості туберкульозу, статистика захворюваності та смертності цієї хвороби на Буковині. За результатами наукової роботи Е.М.Александрова опублікувала біля 100 наукових праць.

Довелося Елеонорі Миколаївні в різні часи й керувати кафедрою, вирішувати складні завдання організації педагогічної роботи, підтримки молодих науковців, організації та проведення Всеукраїнських наукових та навчально-методичних форумів. Цікавою сторінкою в її біографії є громадська робота у співпраці з професором В.М.Круцяком.

Були конкретні плани на докторську дисертацію, але в той час з'явилися реальні перспективи роботи за кордоном, то ж скориставшись цією нагодою, Елеонора Миколаївна своїми очима побачила світ. У 1977-1980 рр. Е.М.Александрова працювала доцентом кафедри патології Оранського університету в Алжирській народно-демократичній республіці, керувала науковою роботою алжирських лікарів. У 1984-1987 рр. виконувала обов'язки консультанта викладачів у В'єт'янському університеті (Лаоська народно-демократична республіка), а також була консультантом міністра охорони здоров'я Лаосу. Працюючи за кордоном, Е.М.Александрова видала французькою мовою Гід із загальної патології (Alexandrova E.N. Pathologie generale. Gige pratique. – Ministere de l'enseignement superieur et de la recherche. Universite d'Oran: ORAN, 1980. – 34 p.) та підручник патології у двох томах (Alexandrova E.N. Anatomie Pathologique. T. I. Pathologie generale. – R.D.P. Lao. Ministere de la sante public Universite des sciences medicales / Vientiane, 1985. – 124 p.; Alexandrova E.N. Anatomie Pathologique. Pathologie speciale T. 2, Republique Democratique populaire Lao Ministere de la sante public Universite des sciences medicales Vien-

Доцент Александрова Е.М. (друга зліва) з делегатами X Міжнародного конгресу геронтологів (четвертий справа – академік Зербіно Д.Д.), Київ (1972).

tiane, 1986. – 120 p.). До речі, ті, хто з нею спілкувався, може потвердити, що вишукана і бездоганна французька мова Елеонори Миколаївни ласкає слух і ніби занурює у таємничу неповторну атмосферу великої Франції.

Були також мандри по світу, не пов'язані з професійною діяльністю. Це дозволило Елеонорі Миколаївні відвідати святі місця і музеї у Ватикані, Ієрусалимі, Будапешті, Парижі, Ніцці, Ноттрдамі, Болгарії, Суздалі, у Підмосков'ї, Чернігові, Києві, Тернополі, Одесі, ознайомитися зі святинями малого будизму. Безсумнівно,

що це вплинуло на духовну енергію Елеонори Миколаївни, і нині цю енергію ми, колеги, співробітники, маємо змогу з вдячністю переймати, набиратися світлої чистої сили, відчувати вічно прекрасне і справжнє. Тому, думаючи про постать Елеонори Миколаївни, я щиро собі та всім кажу: "Знайомством з нею пишаюся і вчуся" і хочу щиро подякувати ректорові Буковинської державної медичної академії, члену-кореспонденту АПН України, професору В.П.Пішаку за те, що він справедливо оберігає золотий фонд нашого закладу.

Література

1. *Сторінки історії. Біографічний довідник завідувачів кафедр та професорів Буковинської державної медичної академії (1944-1998 рр.) // За ред. проф. В.П.Пішака. – Чернівці, 1999. – 225 с.*
2. *Сторінки історії Чернівецького медичного інституту. – Чернівці, 1994. – 99 с.*
3. *Професор Наум Мойсейович Шінкерман // Газета "Для вашого здоров'я". – 1997. – №7. – С. 7.*
4. *Ахтемійчук Ю.Т., Пішак В.П., Свистонюк І.У. Новиков Микола Павлович. – Чернівці: БДМА, 2004. – 62 с.*
5. *Александрова Е.М., Давиденко І.С., Курченко І.Ф., Тацук С.Д. Історія кафедри патологічної анатомії та судової медицини // Клін. анат. та опер. хірургія. – 2004. – Т. 3, №. 1. – С. 73-80.*

Надійшла в редакцію 04.02.2005 р.